

De danske byer og deres beboere og arkivalier ca. 1700-1850

Jørgen Mikkelsen
Arkivar og seniorforsker, ph.d.
Rigsarkivet

Kjøbenhavn, A: 1786.

Christiansborg Slot #1, Frue eller Dom Kirken #2, Christianshavns Danske Kirke #3, S: Nicolaj Kirke #4, S: Petrus eller Jyske Kirke #5, Christianshavns Jyske Kirke #6, Holmens Kirke #7, Trinitatis Kirke #8, Børsen #9, Helle Gejstes Kirke #10, Gårniskirke #11, Reformert Kirke #12, Rosenborg Slot #13, Børnehøuset #14, Raadskæben #15, Væsenhuset #16, Tøjhuset #17, Proviantkøkkenet #18, Docqven #19, Ostindiske Compagni #20, Citadellet Frederichshavn #21, Kastels Kirken #22, Saltbøden #23, Børnehøuset #24, Christianshavns Kirke #25, Kongens Orlogs Skude #26, Nyeholms Hoved Vagt #27, Nyeholms Kran #28, Frijskibet #29, de nye Friid. Magaziner #30. I. BANG.

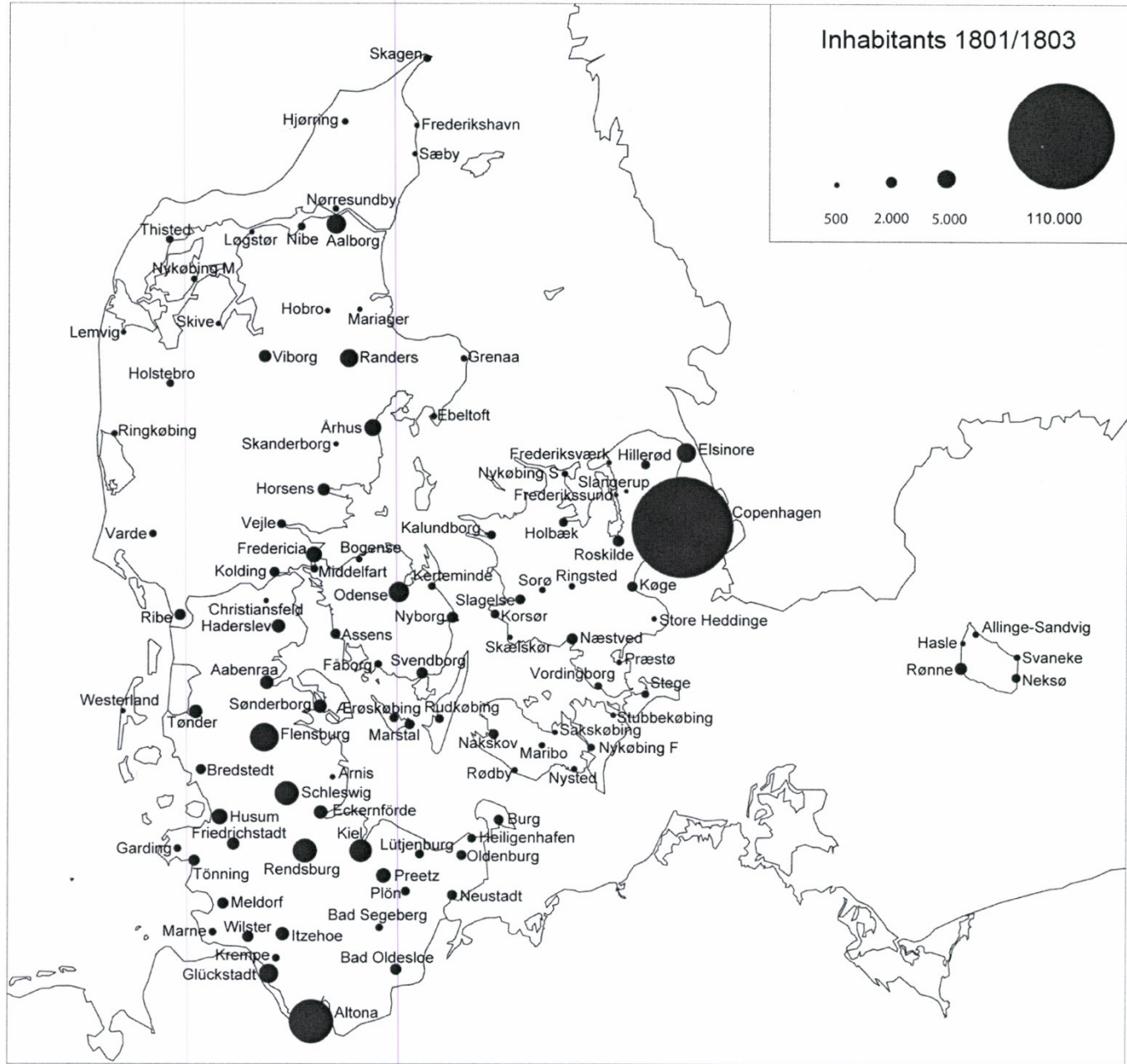

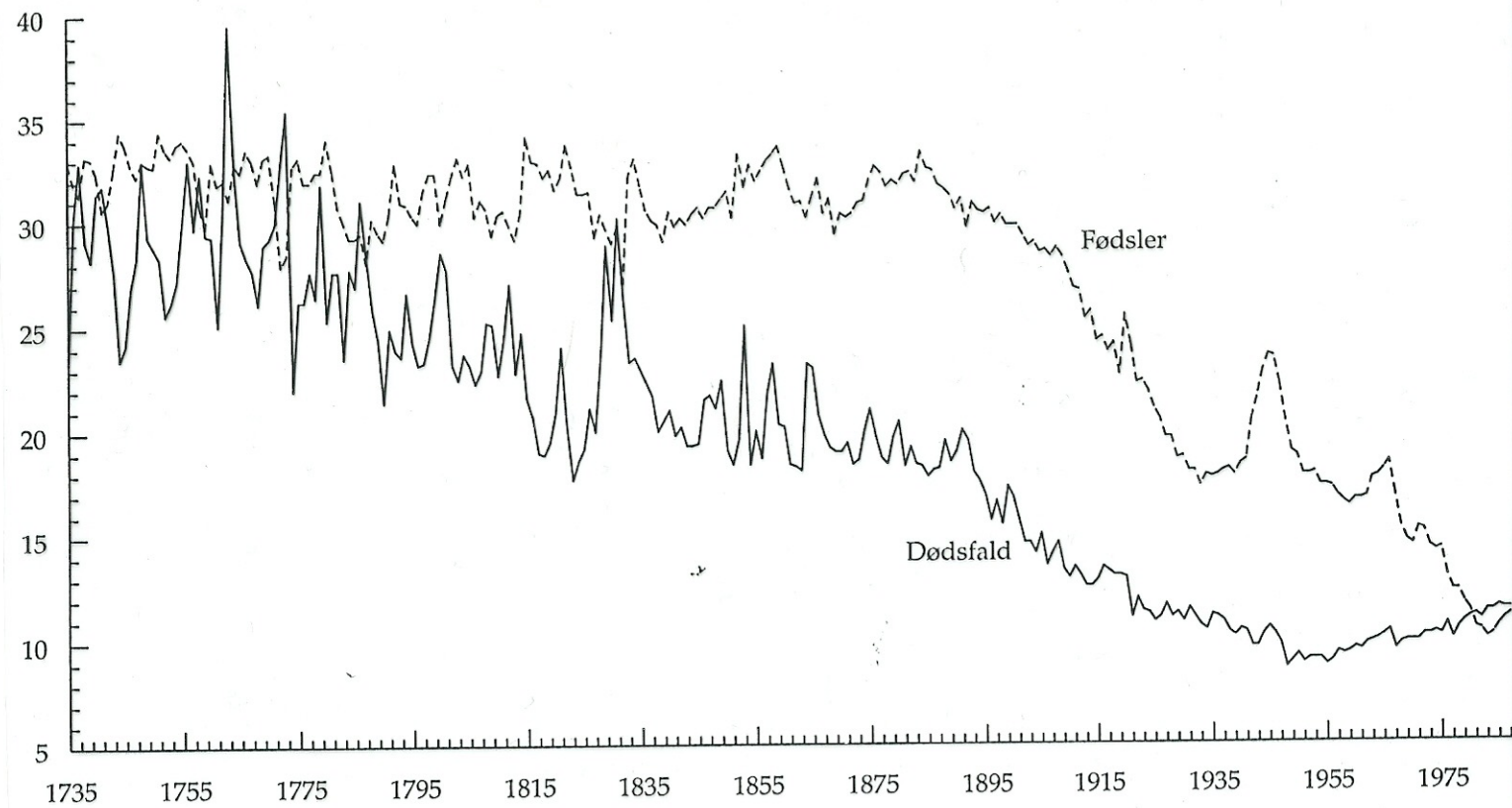

Tegning af O.J. Rawert, 1819.

Vejkort, Rigsarkivet, 1800.

Antal nyfødte og døde pr. 1000 indbyggere 1735-1988.

Recapitulation. Over sin Sammenstoende Indfødt og Udvidt 16de Aar i
 i Kiebenhavn indbringer Næstgaaende fra September 1779 til 12de August 1795

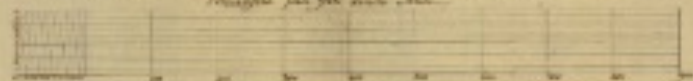
Anno	indbringer 2/3 ^{de} Gaard Gaardens Ejend.	Næstgaaende		Andellid	Indfødt og Udvidt	Indbringer indfødt Gaardens
		Indbringer	Udvidt			
1750	31 Gaard	7	31	38	Indfødt og Udvidt	Indbringer indfødt Gaardens
1751	17	3	17	20	Indfødt og Udvidt	Indbringer indfødt Gaardens
1752	26	2	28	30	Indfødt og Udvidt	Indbringer indfødt Gaardens
1753	28	3	30	33	Indfødt og Udvidt	Indbringer indfødt Gaardens
1754	32	3	35	38	Indfødt og Udvidt	Indbringer indfødt Gaardens
1755	23	2	24	26	Indfødt og Udvidt	Indbringer indfødt Gaardens
1756	28	2	30	32	Indfødt og Udvidt	Indbringer indfødt Gaardens
1757	18	4	17	21	Indfødt og Udvidt	Indbringer indfødt Gaardens
1758	12	3	10	13	Indfødt og Udvidt	Indbringer indfødt Gaardens
1759	19	2	18	20	Indfødt og Udvidt	Indbringer indfødt Gaardens
Andellid. 10. Aar indbringer 237 Gaard		31	240	271		
1760	17	4	16	20	Indfødt og Udvidt	Indbringer indfødt Gaardens
1761	15	4	12	16	Indfødt og Udvidt	Indbringer indfødt Gaardens
1762	21	1	21	22	Indfødt og Udvidt	Indbringer indfødt Gaardens
1763	8	1	8	9	Indfødt og Udvidt	Indbringer indfødt Gaardens
1764	8	1	7	8	Indfødt og Udvidt	Indbringer indfødt Gaardens
1765	10	1	11	11	Indfødt og Udvidt	Indbringer indfødt Gaardens
1766	17	3	19	22	Indfødt og Udvidt	Indbringer indfødt Gaardens
1767	24	2	23	27	Indfødt og Udvidt	Indbringer indfødt Gaardens
1768	18	4	19	23	Indfødt og Udvidt	Indbringer indfødt Gaardens
1769	23	1	26	26	Indfødt og Udvidt	Indbringer indfødt Gaardens
Andellid. 10. Aar indbringer 161 Gaard		20	164	184		

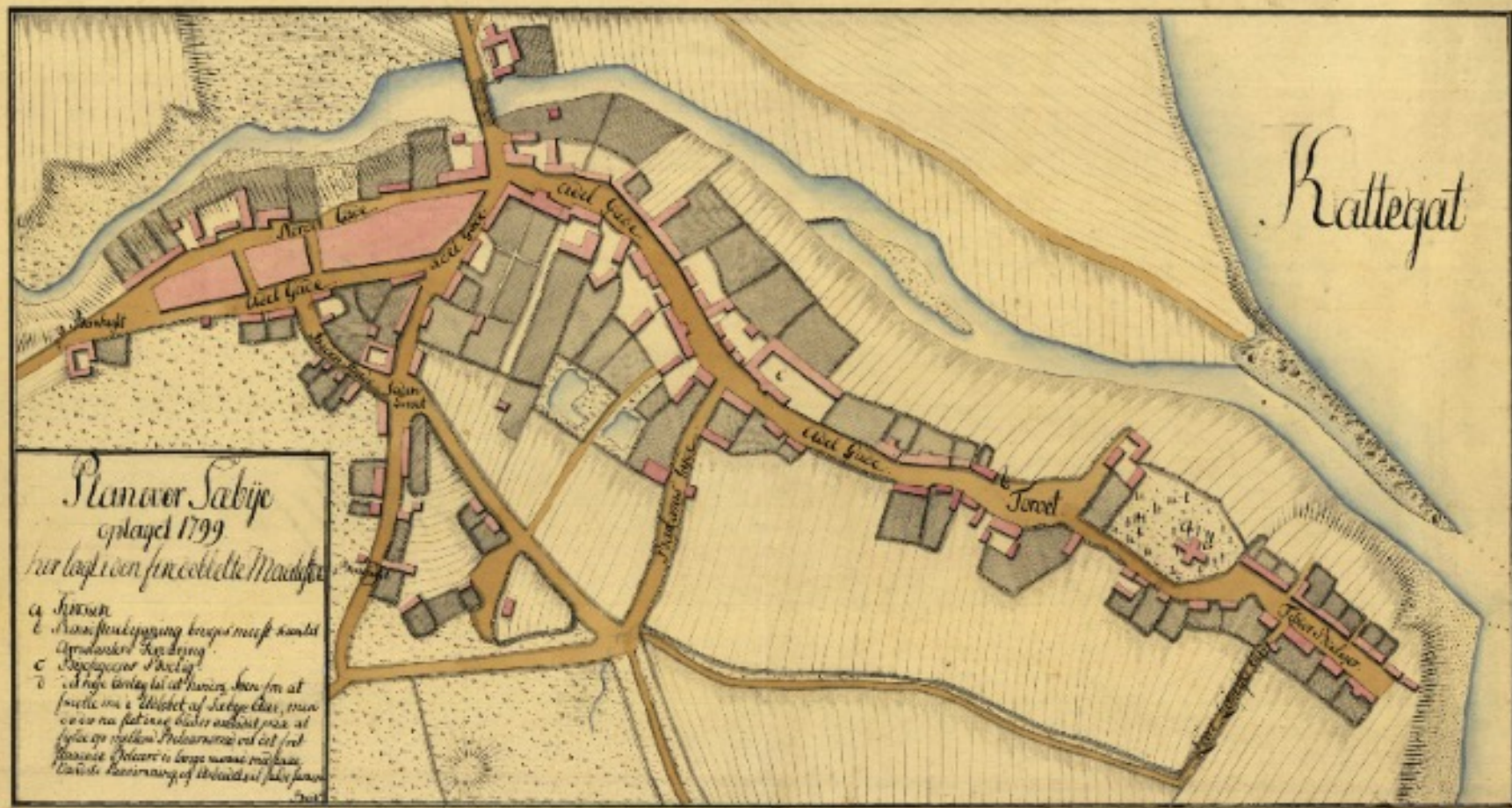

Indones Navne og nogle af de offentlige Bygningers Beliggenhed.

1. S. S. S.	21. S. S. S.	41. S. S. S.	61. S. S. S.
2. S. S. S.	22. S. S. S.	42. S. S. S.	62. S. S. S.
3. S. S. S.	23. S. S. S.	43. S. S. S.	63. S. S. S.
4. S. S. S.	24. S. S. S.	44. S. S. S.	64. S. S. S.
5. S. S. S.	25. S. S. S.	45. S. S. S.	65. S. S. S.
6. S. S. S.	26. S. S. S.	46. S. S. S.	66. S. S. S.
7. S. S. S.	27. S. S. S.	47. S. S. S.	67. S. S. S.
8. S. S. S.	28. S. S. S.	48. S. S. S.	68. S. S. S.
9. S. S. S.	29. S. S. S.	49. S. S. S.	69. S. S. S.
10. S. S. S.	30. S. S. S.	50. S. S. S.	70. S. S. S.
11. S. S. S.	31. S. S. S.	51. S. S. S.	71. S. S. S.
12. S. S. S.	32. S. S. S.	52. S. S. S.	72. S. S. S.
13. S. S. S.	33. S. S. S.	53. S. S. S.	73. S. S. S.
14. S. S. S.	34. S. S. S.	54. S. S. S.	74. S. S. S.
15. S. S. S.	35. S. S. S.	55. S. S. S.	75. S. S. S.
16. S. S. S.	36. S. S. S.	56. S. S. S.	76. S. S. S.
17. S. S. S.	37. S. S. S.	57. S. S. S.	77. S. S. S.
18. S. S. S.	38. S. S. S.	58. S. S. S.	78. S. S. S.
19. S. S. S.	39. S. S. S.	59. S. S. S.	79. S. S. S.
20. S. S. S.	40. S. S. S.	60. S. S. S.	80. S. S. S.

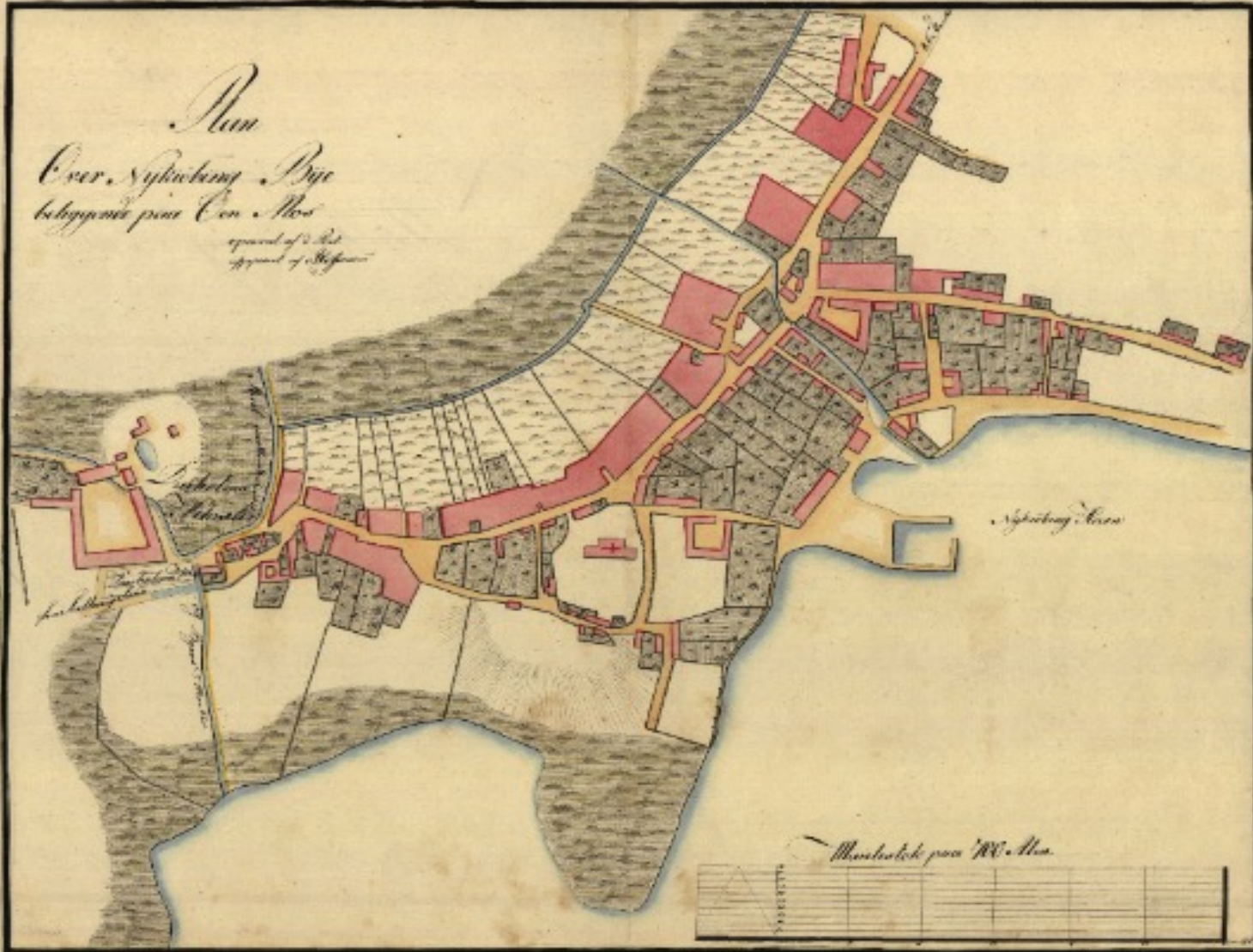
Maaske paa 1000 danske Aln.

1460

Plan
 Over Nykøbing By
 beliggende paa Coo. Moos
 opmaad af 2. Del
 opmaad af 1. Del

KLÆDEDRAGTER I KIØBENHAVN

Spekhøker *Käfehøker*

fåes hos Lohde, Gøttersgade 125.

En Vintoppefrend i Kjøbenhavn — * — Ein Weinapfereggell in Copenhagen.

KLÆDEDRAGTER I KJØBENHAVN

Vally-Krone Wallyer Bauerfrau

faaes hos Zahde Gothersgade 125.

KLÆ.DEDRAGTER I KIØBENHAVN.

En Brødkone fra Lyngby. — — — — — Eine Brodfrau von Lyngby.

fræs hos Zahle, Gøttestræde 125.

Hans Smidths tegning af en torvedag på Nytorv engang i begyndelsen af 1880'erne.

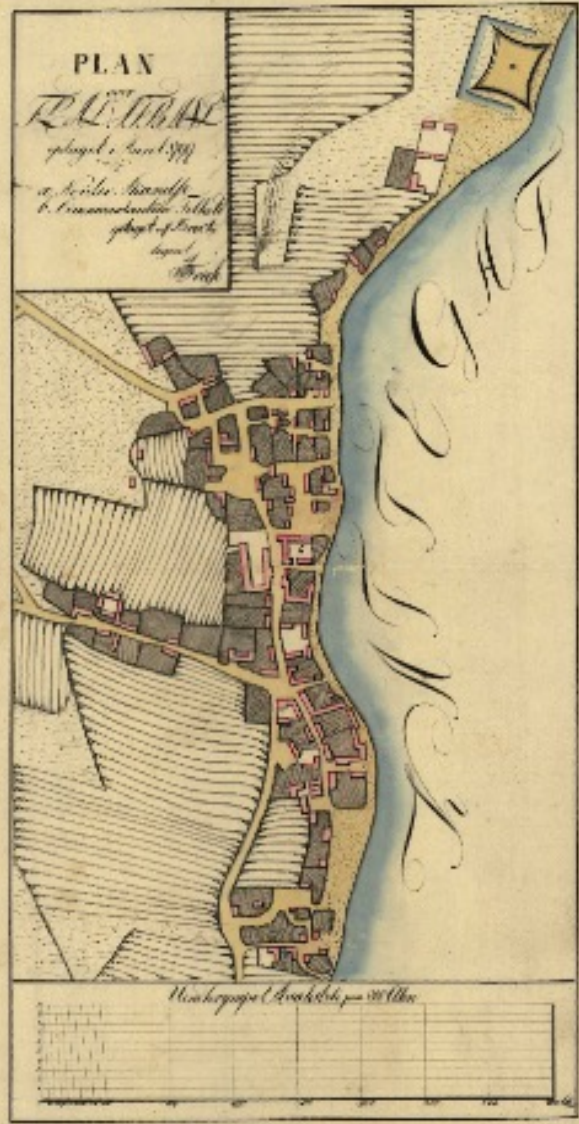
Table 3: Køge-skomagere Mathias Ritzau's markedstjerner i 1788.

	Dato	Medbragte sko, antal par	Medbragte støvler, antal par
Store Heddinge	12. februar	50	10
Slangerup	18. marts	50	10
Hillerød	27. marts	50	6
Frederikssund	1. april	50	10
Roskilde	22. april	150	10
Slangerup	29. april	50	10
Slangerup	12. juni	50	10
Ringsted	19. juni	100	10
Præstø	24. juni	60	0
Hillerød	26. juni	60	0
Holbæk	1. juli	60	4
Sorø	15. juli	50	6
Roskilde	16. august	100	30
Ringsted	23. september	50	30
Store Heddinge	30. september	34	20
Holbæk	3. oktober	50	20
Præstø	13. oktober	60	10
Roskilde	21. oktober	30	30
Holbæk	11. november	20	20
Ringsted	18. november	20	20
Frederikssund	28. november	30	30
Præstø	16. december	30	30

Kilde: Rtk. 2435.25

Anm: Som det ses, medbragte Ritzau langt flere sko end støvler til forårs- og sommermarkederne, men lige mange sko og støvler i det sene efterår. Det samme mønster ses hos mange andre skomagere, og det afspejler uden tvivl sæsonvariationer i købemønstret.

1761

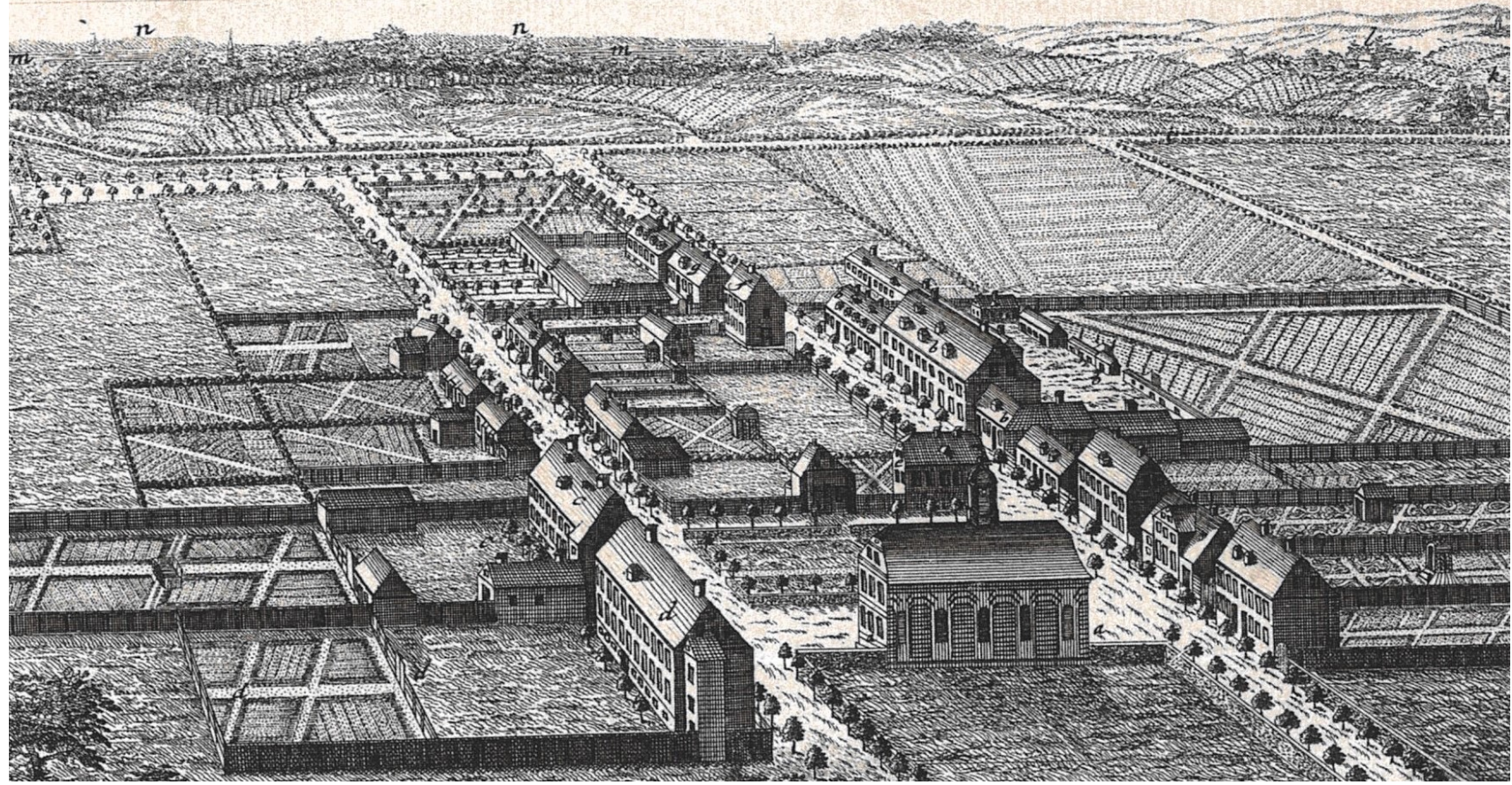

1761

CHRISTIANSFELD
a. Kirkefal. b. Ugifte Brødre
Huus. c. Ugifte Søstres Huus. d. Enke Huus. e. Opfostring Huus
f. Kiøbmands. Boder. g. menigheds Huuse. h. Kirkegaard
i. Postvaen. k. Tystrup Kirke. l. Vintrup Bye. m. Lille Belt. n. Tjern Land

Strøgtid i Ribe.

Tabel 7. Hærens garnisonering 1785

Infanteri

København	Livgarden til Fods, Danske Livregiment, Norske Livregiment, Kongens Livregiment til Fods, Kronprinsens Regiment til Fods, Prins Frederiks Regiment til Fods samt Sjællandske Infanteriregiment. 1. og 2. Frederikshavnske Bataljon (Kastellet).
Helsingør	Sjællandske Jægerkorps. Kronborgske Bataljon (Kronborg).
Nyborg og Svendborg	Fynske Infanteriregiment.
Fredericia	Jyske Infanteriregiment.
Aarhus	Aarhusiske Infanteriregiment.
Ribe	Riberske Infanteriregiment.
Viborg	Viborgske Infanteriregiment.
Aalborg	Aalborgske Infanteriregiment.
Slesvig (by)	Slesvigske Infanteriregiment.
Glückstadt	Dronningens Livregiment.
Rendsburg	Oldenburgske Infanteriregiment og Holstenske Infanteriregiment.
Kiel	Holstenske Jægerkorps.

Rytteri

København	Livgarden til Hest.
Hørsholm og Jægersborg	1. Husarkorps.
Roskilde og Hillerød	2. Husarkorps.
Slagelse og Kalundborg	Sjællandske Rytterregiment.
Næstved, Vordingborg og Køge	Sjællandske Dragonregiment.
Odense	Fynske Dragonregiment.
Randers	Jyske Dragonregiment.
Horsens og Vejle	Slesvigske Rytterregiment.
Haderslev og Kolding	Holstenske Rytterregiment.
Slesvig, Flensborg og Husum	Livregimentet Ryttere.
Itzehoe, Plöen og Kiel	Livregimentet Dragoner

Artilleri og Ingeniørkorps

København	Artillerikorpsets stab, 10 artillerikompanier og Fyrværkerkompagni. Ingeniørkorpset.
Rendsburg og Glückstadt	3 artillerikompanier.

Fyrværkerkompagniet og Ingeniørkorpset var i begrænset omfang fordelt til fæstningerne i begge riger. Foruden de nævnte enheder eksisterede der: 1) Bornholms milits (4 infanteri-, 2 dragon- og 1 artillerikompani) samt 2) Garnisonskompagnier i Nyborg, Korsør, Fladstrand og Helgoland. Garnisonskompagnierne bestod af ældre, veltjente soldater, der kun var i stand til at udføre lettere vagttjeneste. Disse kompagnier kan reelt betragtes som en social foranstaltning. Kilde: Jens Johansen: Frederik VI's hær 1784–1814, 1948, s 34f.

Ein Spouer ——— Ein Lastträger

<p># 103 Baltzer Frank Hagke Hilfsmittel</p>	<p>1. En gade langt hestaaende af 6 lag, siglsmygt, og faulst uindt til gaden, jernmudig Pstraastagt, og med Lør og uindstærkt af Lg, i Løulig god Staud - - - - -</p>	<p>60.</p>	<p></p>
	<p>2. En lang til gaden hestaaende af 10 lag, siglsmygt og faulst uindt til gaden, og Pstraastagt, og med Lør og jaerdug, uindt stærkt af Lg i god Staud - - - - -</p>	<p>50.</p>	<p></p>
	<p>3. En lang i jaerdug med salen lag, og med Lør og af 7 lag, jernmud og i god Staud - - - - -</p>	<p>10.</p>	<p>120.</p>
<p># 104. Borgeme- ter Wahn- sen, til Hilfsmittel</p>	<p>1. En lang til gaden, med opbygget med jernmud og jern over 10 lag, med siglsmygt, og faulst af et alt, jernmud til Løgementer. 12 lag - - - - -</p>	<p>404.</p>	<p></p>
	<p>2. Et halvt hestaaende i jaerdug, uindt til den jær hestaaende, og med Lør, og salen lag, og med Lør og og uindstærkt af Lg hestaaende af 10 lag - - - - -</p>	<p>120.</p>	<p></p>
	<p>3. En lang i jaerdug jernmud til den, og med fast Staud, med salen lag</p>		<p></p>

Schiebrier Kjøbstads Grund- og Mønings Taet, saare af
 Borgelig som Jordbrugs Møning, Gælle sidst er beregnet
 af Gaar 12 Bø. Pærdand saare i Proportion af en
 Borgelig Mønings Skilling, der er løbet for Gaar
 1800. som følger:

N ^o i Indvaaxernes Navne.	Grund	Pærd.	Jordbrugs	Borgelig	Gælle	
	Taet.	Land	Møning	Møning	Skilling	Denar
	Skilling	Denar	Sjæll.	Denar	Skilling	Denar
1. Herluf Nielsen Quidt...	47.	1	1	41
2. Hendrich Pedersen Wilken ..	30.	1	1	30
3. Jens Fischer Jæst Møllers ..	37.	72.	1	13
4. J ^r Inspecteur Selstrup ..	2. 24.	4.	..	32.	..	2. 56.
5. Hans Friederich Nielsen ..	1. 4.	1. 6 $\frac{1}{4}$..	14 $\frac{1}{4}$..	1. 66 $\frac{1}{4}$
6. Hans Tohum Hagt ..	1. 31.	1. 31
7. Hans Hansen Quid ..	82.	1. 5 $\frac{3}{4}$..	13 $\frac{3}{4}$	1.	1. 95 $\frac{3}{4}$

Transport 19-6

Saarhu d'ringtig 2 1/2 hest 4

d. 6de Augusti.

77. - Nipper Peter Hansen Mandale af Schielshion
Commun fra Bergen og indsamle:

Coy h. 24 Litt 3 Litt 2tt. 1 m^{de} 25 p.
 Hønder 2 Litt 4tt. - 1/2
 Klip h. 11 Litt 4tt. - 3/4
 Vind 7 hest og 30 1/2 tønder 2 - 37
 Coy 8 tønder - 16
 Coy 9 1/2 tønder - 57
 Onj hest 12 Konggrer og 1/4 tønder 1/2
 Calg h. 21 Litt 18 Litt 4tt. fri
 Calg 6 Litt 7tt. - 6
 Onj hest 40 1/2 } fri
 Røget hest 10 vunder }

Gabiot hest d. 9 hest 13 1/2

4-63

d. 15de Ditto.

78. - Nipper Daniel Pedersen for ibid, Commun fra
Flensborg og indbragte:

1 1/2 Litt hest Chaus - 16 1/2
 1/2 Litt hest Chaus - 5 1/2
 1 hest d'ring Chaus }
 8tt hest hest } nst hest Magistraten
 1 tønder hest 3 1/4 hest } Ottel hest
 hest hest hest } Labrigeret og
 hest hest hest } hest hest hest

Saarhu d'ringtig 3 hest

74-38

17. Rasmus Hansen.

en gammel hustru
saa Mangelgædet i
Landsgæver. Hun bor
i Bogense i mangfoldige
Aar. Hun er
selv nu ommeaaden
saa og stribelig Mand
og Aldeles listeløs
til at Arbejde; haves
Kone er vel 65 Aar
gammel, men dog suu-
melig rask, og saa
liden noget med at
være, ogsaa har hun
at saa vester Tønder
der er liden Past.

82.

Hans Tønder søger for hans
Aldebrand og hans Jorde
dyrskind; hans Kone søger
for sig selv, for hans Annelig
fæd og for Puelmann, og
og Malt holder han Kone
lige af hans Kone. De
ogsaa mener Kædetlin folden
huesoldning saa saa nu
hvilke af Kone er i ha-
lura nok den liden liden
Kug (1/2 liden Higg) og liden
Higg er listeløs til
hans liden liden, da
han ikke er saameget liden
gunde. Kone er liden liden
er af følges. Gaardbore
saa Tønder Mand som for